

SYSTEM WSPIERANIA DZIECKA

i

UDZIELANIA POMOCY PSYCHOLOGICZNO-PEDAGOGICZNEJ

podstawy prawne:

- Rozporządzenie MEN z 9 sierpnia 2017 r. w sprawie pomocy psychologiczno-pedagogicznej (Dz. U. poz. 1591)
- Rozporządzenie MEN z 9 sierpnia 2017 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci (...) niepełnosprawnych (Dz. U. poz. 1578)
- Rozporządzenie MEN z 9 sierpnia 2017 r. w sprawie indywidualnego obowiązkowego rocznego przygotowania przedszkolnego dzieci (Dz. U. poz. 1616)
- Rozporządzenie MEN z 24 sierpnia 2017 r. w sprawie wczesnego wspomaganie rozwoju (Dz. U. poz. 1635)
- Rozporządzenie MEN z 25 sierpnia 2017 r. w sprawie sposobu prowadzenia przez publiczne przedszkola (...) dokumentacji przebiegu nauczania, działalności wychowawczej i opiekuńczej oraz rodzajów tej dokumentacji (Dz. U. poz. 1646)

Rozdział 1

ISTOTA POMOCY PSYCHOLOGICZNO-PEDAGOGICZNEJ

§ 1

1. Pomoc psychologiczno-pedagogiczna polega na:
 - 1) Rozpoznawaniu i zaspokajaniu indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych dziecka
 - 2) Rozpoznawaniu indywidualnych możliwości psychofizycznych dziecka
 - 3) Rozpoznawaniu czynników środowiskowych wpływających na jego funkcjonowanie w przedszkolu w celu:
 - a) wspierania potencjału rozwojowego dziecka i
 - b) stwarzania warunków do jego aktywnego i pełnego uczestnictwa w życiu przedszkola oraz w środowisku społecznym.
2. Pomoc psychologiczno-pedagogiczna to dwa etapy:
 - 1) rozpoznawanie potrzeb i możliwości dzieci, w tym ustalenie potrzeby udzielania pomocy;

- 2) udzielanie pomocy.
3. Pomoc psychologiczno-pedagogiczna dotyczy:
 - 1) dzieci
 - 2) rodziców
 - 3) nauczycieli

§ 2

1. Potrzeba objęcia dziecka pomocą psychologiczno-pedagogiczną w przedszkolu wynika w szczególności:
 - 1) z niepełnosprawności;
 - 2) z zaburzeń zachowania lub emocji;
 - 3) ze szczególnych uzdolnień;
 - 4) ze specyficznych trudności w uczeniu się;
 - 5) z deficytów kompetencji i zaburzeń sprawności językowych;
 - 6) z choroby przewlekłej;
 - 7) z sytuacji kryzysowych lub traumatycznych;
 - 8) z niepowodzeń edukacyjnych;
 - 9) z zaniedbań środowiskowych związanych z sytuacją bytową ucznia i jego rodziny, sposobem spędzania czasu wolnego i kontaktami środowiskowymi;
 - 10) z trudności adaptacyjnych związanych z różnicami kulturowymi lub ze zmianą środowiska edukacyjnego, w tym związanych z wcześniejszym kształceniem za granicą.
2. Pomoc psychologiczno-pedagogiczna dla dzieci jest udzielana na podstawie:
 - 1) Rozpoznania przedszkola
 - 2) Zaleceń poradni psychologiczno-pedagogicznej

Rozdział 2

POMOC PSYCHOLOGICZNO-PEDAGOGICZNA DLA RODZICÓW I NAUCZYCIELI

§ 3

1. Pomoc psychologiczno-pedagogiczna udzielana rodzicom dzieci i nauczycielom polega na:
 - 1) wspieraniu rodziców i nauczycieli w rozwiązywaniu problemów wychowawczych i dydaktycznych
 - 2) rozwijaniu ich umiejętności wychowawczych w celu zwiększenia efektywności pomocy udzielanej uczniom.
2. Formy pomocy psychologiczno-pedagogicznej dla rodziców i nauczycieli:
 - 1) Porady i konsultacje
 - 2) Warsztaty
 - 3) Szkolenia
3. W każdym roku należy ustalić sposób realizacji zadań wobec rodziców , w tym tematy szkoleń i warsztatów np. w rocznym planie pracy przedszkola lub w planie pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

Rozdział 3

OBSERWACJE PEDAGOGICZNE I ANALIZA GOTOWOŚCI SZKOLNEJ

§ 4

1. Obserwacje pedagogiczne – zadaniem nauczycieli i specjalistów w przedszkolu jest:
 - 1) rozpoznawanie indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych dzieci;
 - 2) określanie mocnych stron, predyspozycji, zainteresowań i uzdolnień dzieci;
 - 3) rozpoznawanie przyczyn niepowodzeń edukacyjnych lub trudności w funkcjonowaniu dzieci, w tym barier i ograniczeń utrudniających funkcjonowanie dzieci i ich uczestnictwo w życiu przedszkola;
 - 4) podejmowanie działań sprzyjających rozwojowi kompetencji oraz potencjału dzieci w celu podnoszenia efektywności uczenia się i poprawy ich funkcjonowania;
 - 5) współpraca z poradnią w procesie diagnostycznym i postdiagnostycznym w szczególności w zakresie oceny funkcjonowania dzieci, barier i ograniczeń w środowisku utrudniających funkcjonowanie dzieci i ich uczestnictwo w życiu przedszkola oraz efektów działań podejmowanych w celu poprawy funkcjonowania dziecka oraz planowania dalszych działań.
2. W przedszkolu monitoruje się i analizuje osiągnięcia każdego dziecka, z uwzględnieniem jego możliwości rozwojowych, formułuje się i wdraża wnioski z tych analiz. (indywidualizacja, pomoc w toku bieżącej pracy).
3. Poziom kompetencji dzieci jest oznaczany w arkuszu potrzeb i kompetencji dwa razy w roku.
4. Wnioski do indywidualizacji (udzielanie pomocy w toku bieżącej pracy) są wpisywane do arkusza potrzeb i kompetencji po obserwacjach wstępnych.

§ 5

1. Analiza gotowości szkolnej prowadzone jest w ostatnim roku pobytu dzieci w przedszkolu.
2. Nauczyciele i specjaliści, w przypadku dzieci realizujących obowiązkowe roczne przygotowanie przedszkolne – prowadzą obserwację pedagogiczną zakończoną analizą i oceną gotowości dziecka do podjęcia nauki w szkole.
3. Nauczyciele dzieci sześciolatków i odroczonego rocznika oraz wybranych pięciolatków (których rodzice zapisali dzieci do kl. I SP) przygotowują informację dla rodziców o stanie gotowości dziecka do podjęcia nauki w szkole wg wzoru MEN nr 70 i wydają rodzicom do 30 kwietnia.
4. Informację o gotowości dziecka do podjęcia nauki w szkole podstawowej wydaje się na podstawie dokumentacji prowadzonych obserwacji pedagogicznych dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym.
5. Rodzic potwierdza otrzymanie ww. informacji na imiennej liście przygotowanej przez nauczyciela – podpis i data.

Rozdział 4

PROCEDURA UDZIELANIA POMOCY PSYCHOLOGICZNO-PEDAGOGICZNEJ

§ 6

1. Pomoc psychologiczno-pedagogiczna dla dzieci jest udzielana w sposób:
 - 1) w toku bieżącej pracy - udzielana przez nauczycieli oraz zintegrowane działania nauczycieli i specjalistów;
 - 2) w formach pomocy psychologiczno-pedagogicznej poza grupą;
2. Udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej to:
 - 1) ustalenie dyrektora w oparciu o rozpoznanie nauczycieli i specjalistów zatrudnionych w przedszkolu;
 - 2) realizacja orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego;
 - 3) realizacja opinii o zindywidualizowanej ścieżce obowiązkowego rocznego przygotowania przedszkolnego;
 - 4) realizacja orzeczenia o indywidualnym rocznym przygotowaniu przedszkolnym;
 - 5) realizacja opinii poradni psychologiczno-pedagogicznej.
3. W przedszkolu może być organizowane wczesne wspomaganie rozwoju na podstawie opinii o wczesnym wspomaganie rozwoju wydanej przez Poradnię psychologiczno-pedagogiczną.

§ 7

4. Procedura postępowania w przedszkolu obejmuje:
 - 1) Rozpoznanie potrzeby udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej – obserwacje pedagogiczne – wnioski do indywidualizacji – [Arkusze potrzeb i kompetencji – załącznik](#); oraz [Kartę oceny Rozwoju psychomotorycznego dziecka](#)
 - 2) Zgłoszenie dyrektorowi potrzeby udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w toku bieżącej pracy – [Arkusze informowania o pomocy w toku bieżącej pracy- załącznik](#);
 - 3) Udzielanie pomocy w toku bieżącej pracy przez nauczycieli;
 - 4) Ewentualne przydzielenie form pomocy pp przez dyrektora ;
 - 5) Realizacja działań przez nauczycieli i dokumentowanie;
 - 6) Realizacja form pomocy pp i dokumentowanie;
 - 7) Ocena efektywności form pomocy pp, wnioski do dalszej pracy;

§ 8

1. Kwalifikowanie dzieci do form pomocy psychologiczno-pedagogicznej przebiega wg procedury:
 - 1) W przypadku stwierdzenia w toku obserwacji pedagogicznych, /KORP/ że dziecko ze względu na potrzeby rozwojowe lub edukacyjne oraz możliwości psychofizyczne wymaga objęcia pomocą psychologiczno-pedagogiczną, nauczyciel lub specjalista:
 - a) niezwłocznie udzielają dziecku tej pomocy w trakcie bieżącej pracy;
 - b) informują o tym dyrektora przedszkola;

- 2) Dyrektor informuje innych nauczycieli lub specjalistów o potrzebie objęcia dziecka pomocą pp w trakcie ich bieżącej pracy, jeżeli stwierdzi taką potrzebę np. innych nauczycieli uzupełniających pensum w tej grupie, dodatkowy nauczyciel np. języka obcego;
 - 3) Dyrektor planuje i koordynuje pomoc psychologiczno-pedagogiczną w ramach zintegrowanych działań nauczycieli i specjalistów oraz bieżącej pracy z dzieckiem we współpracy z nauczycielami lub specjalistami;
 - 4) W przypadku stwierdzenia przez dyrektora przedszkola, że konieczne jest objęcie dziecka pomocą PP w formach, dyrektor:
 - a) ustala formy udzielania pomocy pp,
 - b) okres ich udzielania,
 - c) wymiar godzin, w którym poszczególne formy będą realizowane.
2. Przy ustalaniu wymiaru poszczególnych form udzielania dziecku pomocy PP uwzględnia się wymiar godzin ustalony dla poszczególnych form pomocy pp tj. liczba godzin dla form pomocy w arkuszu organizacji przedszkola.
 3. Dyrektor planując udzielanie dziecku pomocy pp, współpracuje z rodzicami dziecka i w miarę potrzeb z innymi podmiotami wskazanymi w rozporządzeniu .

Rozdział 5

SPOSÓB I FORMY POMOCY PSYCHOLOGICZNO-PEDAGOGICZNEJ

§ 9

1. Pomoc psychologiczno-pedagogiczna jest udzielana w toku bieżącej pracy przez nauczycieli i specjalistów oraz w formach poza grupą.
2. Pomoc psychologiczno-pedagogiczna udzielana w toku bieżącej pracy to w szczególności;
 - 1) dobór zadań do możliwości dzieci
 - 2) specjalne komunikaty do dziecka
 - 3) indywidualny system motywowania do zachowań pożądanych
 - 4) indywidualna karta zachowań
 - 5) praca indywidualna z dz. – dobór zadań – to może być także indywidualny program wspomagania – załącznik
 - 6) praca w grupie z dz. - dobór zadań
 - 7) pomoc w wykonaniu zadań - bieżące udzielanie pomocy w toku aktywności dziecka

§ 10

1. Formy pomocy:
 - 1) zajęcia rozwijające uzdolnienia;
 - 2) zajęcia specjalistyczne:
 - a) korekcyjno-kompensacyjne
 - b) logopedyczne

- c) rozwijające kompetencje emocjonalno-społeczne
 - d) inne zajęcia o charakterze terapeutycznym
- 3) zindywidualizowana ścieżka realizacji obowiązkowego rocznego przygotowania przedszkolnego – potrzebna opinia poradni PP
- 4) porady i konsultacje.

2. Charakterystyka form:

- 1) **Zajęcia rozwijające uzdolnienia** organizuje się dla dzieci szczególnie uzdolnionych, liczba uczestników zajęć nie może przekraczać 8.
- 2) **Zajęcia korekcyjno-kompensacyjne** organizuje się dla dzieci z zaburzeniami i odchyleniami rozwojowymi, w tym specyficznymi trudnościami w uczeniu się. Liczba uczestników zajęć nie może przekraczać 5.
- 3) **Zajęcia logopedyczne** organizuje się dla dzieci z deficytami kompetencji i zaburzeniami sprawności językowych. Liczba uczestników zajęć nie może przekraczać 4.
- 4) **Zajęcia rozwijające kompetencje emocjonalno-społeczne** organizuje się dla uczniów przejawiających trudności w funkcjonowaniu społecznym. Liczba uczestników zajęć nie może przekraczać 10, chyba że zwiększenie liczby uczestników jest uzasadnione potrzebami uczniów.
- 5) **Inne zajęcia o charakterze terapeutycznym** organizuje się dla dzieci z zaburzeniami i odchyleniami rozwojowymi mających problemy w funkcjonowaniu w przedszkolu, oraz z aktywnym i pełnym uczestnictwem w życiu przedszkola. Liczba uczestników zajęć nie może przekraczać 10.
- 6) **Zindywidualizowana ścieżka realizacji obowiązkowego rocznego przygotowania przedszkolnego** jest organizowana dla dzieci, które mogą uczęszczać do przedszkola, ale ze względu na trudności w funkcjonowaniu wynikające w szczególności ze stanu zdrowia nie mogą realizować wszystkich zajęć wychowania przedszkolnego wspólnie z oddziałem przedszkolnym i wymagają dostosowania organizacji i procesu nauczania do ich specjalnych potrzeb edukacyjnych. Zindywidualizowana ścieżka realizacji obowiązkowego rocznego przygotowania przedszkolnego obejmuje wszystkie zajęcia wychowania przedszkolnego, które są realizowane:
 - a) wspólnie z oddziałem przedszkolnym lub
 - b) indywidualnie z dzieckiem.

Objęcie dziecka zindywidualizowaną ścieżką wymaga opinii publicznej poradni, z której wynika potrzeba objęcia dziecka pomocą w tej formie. Do wniosku o wydanie takiej opinii dołącza się dokumentację określającą:

- a) trudności w funkcjonowaniu dziecka w przedszkolu;
- b) w przypadku dziecka objmowanego zindywidualizowaną ścieżką ze względu na stan zdrowia – także wpływ przebiegu choroby na funkcjonowanie dz. w

- przedszkolu oraz ograniczenia w zakresie możliwości udziału dz. w zajęciach wychowania przedszkolnego wspólnie z oddziałem przedszkolnym;
- c) w przypadku dz. uczęszczającego do przedszkola – także opinię nauczycieli i specjalistów prowadzących zajęcia z dz., o funkcjonowaniu dz. w przedszkolu.
3. Przed wydaniem opinii publiczna poradnia we współpracy z przedszkolem oraz rodzicami dziecka przeprowadza analizę funkcjonowania dziecka uwzględniającą efekty udzielanej dotychczas przez przedszkole pomocy psychologiczno-pedagogicznej.
4. Opinia wskazuje:
- 1) zakres, w jakim dziecko nie może brać udziału w zajęciach wychowania przedszkolnego wspólnie z oddziałem przedszkolnym;
 - 2) okres objęcia dziecka zindywidualizowaną ścieżką, nie dłuższy jednak niż rok szkolny;
 - 3) działania, jakie powinny być podjęte w celu usunięcia barier i ograniczeń utrudniających funkcjonowanie dziecka i jego uczestnictwo w życiu przedszkola.
 - 4) Dziecko objęte zindywidualizowaną ścieżką realizuje w danym przedszkolu program wychowania przedszkolnego, z dostosowaniem metod i form realizacji do jego indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych, w szczególności potrzeb wynikających ze stanu zdrowia.
5. Na wniosek rodziców dziecka dyrektor przedszkola ustala, z uwzględnieniem opinii, tygodniowy wymiar godzin zajęć wychowania przedszkolnego realizowanych indywidualnie z dz., uwzględniając konieczność realizacji przez dziecko podstawy programowej wychowania przedszkolnego.
6. Nauczyciele prowadzący zajęcia z dzieckiem objętym zindywidualizowaną ścieżką podejmują działania ukierunkowane na poprawę jego funkcjonowania w przedszkolu.
7. Zindywidualizowanej ścieżki nie organizuje się dla:
- 1) Dzieci objętych kształceniem specjalnym
 - 2) dzieci objętych indywidualnym obowiązkowym rocznym przygotowaniem przedszkolnym

SYSTEM POMOCY PSYCHOLOGICZNO-PEDAGOGICZNEJ W PRZEDSZKOLU

Rozdział 6

ZASADY UDZIELANIA POMOCY PSYCHOLOGICZNO-PEDAGOGICZNEJ

§ 11

1. Korzystanie z pomocy psychologiczno-pedagogicznej w przedszkolu jest dobrowolne i nieodpłatne.
2. Pomocy psychologiczno-pedagogicznej w przedszkolu udzielają:
 - 1) nauczyciele przedszkola
 - 2) specjaliści, z szczególności:

- a) psychologodzy
- b) pedagogzy
- c) logopedzi
- d) terapeuci pedagogiczni

§ 12

3. Pomoc psychologiczno-pedagogiczna jest organizowana i udzielana we współpracy z:
 - 1) rodzicami;
 - 2) poradniami psychologiczno-pedagogicznymi;
 - 3) placówkami doskonalenia nauczycieli;
 - 4) innymi przedszkolami;
 - 5) organizacjami pozarządowymi oraz innymi instytucjami i podmiotami działającymi na rzecz rodziny i dzieci.
4. Dyrektor przedszkola uzgadnia z ww. podmiotami warunki współpracy.
5. Pomoc psychologiczno-pedagogiczna jest udzielana z inicjatywy:
 - 1) dziecka;
 - 2) rodziców;
 - 3) dyrektora przedszkola;
 - 4) nauczyciela lub specjalisty;
 - 5) pielęgniarki lub higienistki szkolnej;
 - 6) poradni;
 - 7) asystenta edukacji romskiej;
 - 8) pomocy nauczyciela;
 - 9) pracownika socjalnego;
 - 10) asystenta rodziny;
 - 11) kuratora sądowego;
 - 12) organizacji pozarządowej, innej instytucji lub podmiotu działających na rzecz rodziny, dzieci i młodzieży.

§ 13

1. Godzina zajęć w zakresie form pomocy psychologiczno-pedagogicznej trwa 45 minut.
2. Dopuszcza się prowadzenie zajęć w czasie dłuższym lub krótszym niż 45 minut, z zachowaniem ustalonego dla dziecka łącznego tygodniowego czasu tych zajęć, jeżeli jest to uzasadnione jego potrzebami lub możliwością organizacyjną przedszkola.

§ 14

1. Zajęcia rozwijające uzdolnienia oraz zajęcia specjalistyczne prowadzą nauczyciele i specjaliści posiadający kwalifikacje odpowiednie do rodzaju zajęć.
2. Zajęcia te prowadzi się przy wykorzystaniu aktywizujących metod pracy.
3. Porady, konsultacje, warsztaty i szkolenia dla rodziców i nauczycieli prowadzą nauczyciele i specjaliści.

§ 15

1. W przypadku dzieci objętych pomocą psychologiczno-pedagogiczną specjaliści udzielający dzieciom pomocy psychologiczno-pedagogicznej wspierają nauczycieli

obowiązkowych zajęć edukacyjnych w dostosowaniu sposobów i metod pracy do możliwości psychofizycznych dziecka.

2. Nauczyciele i specjaliści udzielający pomocy pp dziecku w formach:
 - 1) Oceniają efektywność udzielonej pomocy
 - 2) Formułują wnioski dotyczące dalszych działań mających na celu poprawę funkcjonowania dziecka
3. Wnioski te są wykorzystywane do dalszych działań w zakresie wspierania dziecka i udzielania mu pomocy (zapis w dzienniku pomocy pp)
4. W przypadku gdy z wniosków, wynika, że mimo udzielanej pomocy pp w formach, nie następuje poprawa funkcjonowania dziecka w przedszkolu, dyrektor przedszkola, za zgodą rodziców dziecka, występuje do publicznej poradni z wnioskiem o przeprowadzenie diagnozy i wskazanie sposobu rozwiązania problemu dziecka.
5. Wniosek do poradni PP o przeprowadzenie diagnozy i wskazanie sposobu rozwiązania problemu dziecka zawiera informacje o:
 - 1) rozpoznanych indywidualnych potrzebach rozwojowych i edukacyjnych, możliwościach psychofizycznych dz. oraz potencjale rozwojowym dz.;
 - 2) występujących trudnościach w funkcjonowaniu dz. w przedszkolu lub szczególnych jego uzdolnieniach;
 - 3) działaniach podjętych przez nauczycieli i specjalistów w celu poprawy funkcjonowania dz. w przedszkolu, formach pomocy pp udzielanej dziecku w przedszkolu, okresie ich udzielania oraz efektach podjętych działań i udzielanej pomocy;
 - 4) wnioskach dotyczących dalszych działań mających na celu poprawę funkcjonowania dziecka.

§ 16

6. Rodziców informuje się o:
 - 1) O potrzebie objęcia dziecka pomocą psychologiczno-pedagogiczną – rejestr rozmów z rodzicami w załącznikach
 - 2) O ustalonych dla dziecka formach, okresie udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz wymiarze godzin, w którym poszczególne formy pomocy będą realizowane dyrektor niezwłocznie informuje rodziców - pisemnie.

Rozdział 7 ZADANIA SPECJALISTÓW

§ 17

1. Do zadań logopedy w przedszkolu należy w szczególności:
 - 1) diagnozowanie logopedyczne, w tym prowadzenie badań przesiewowych w celu ustalenia stanu mowy oraz poziomu rozwoju językowego dzieci;

- 2) prowadzenie zajęć logopedycznych dla dzieci oraz porad i konsultacji dla rodziców i nauczycieli w zakresie stymulacji rozwoju mowy dzieci i eliminowania zaburzeń;
 - 3) podejmowanie działań profilaktycznych zapobiegających powstawaniu zaburzeń komunikacji językowej we współpracy z rodzicami dzieci;
 - 4) wspieranie nauczycieli i innych specjalistów w:
 - a) rozpoznawaniu indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych dzieci w celu określenia mocnych stron, predyspozycji, zainteresowań i uzdolnień dzieci oraz przyczyn niepowodzeń edukacyjnych lub trudności w funkcjonowaniu dzieci, w tym barier i ograniczeń utrudniających funkcjonowanie dziecka i jego uczestnictwo w życiu przedszkola
 - b) udzielaniu pomocy psychologiczno-pedagogicznej
2. Do zadań pedagoga i psychologa w przedszkolu należy w szczególności:
- 1) prowadzenie badań i działań diagnostycznych dzieci, w tym diagnozowanie indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych dzieci w celu określenia mocnych stron, predyspozycji, zainteresowań i uzdolnień dzieci oraz przyczyn niepowodzeń edukacyjnych lub trudności w funkcjonowaniu dzieci, w tym barier i ograniczeń utrudniających funkcjonowanie dziecka i jego uczestnictwo w życiu przedszkola;
 - 2) diagnozowanie sytuacji wychowawczych w przedszkolu w celu rozwiązywania problemów wychowawczych stanowiących barierę i ograniczających aktywne i pełne uczestnictwo dziecka w życiu przedszkola;
 - 3) udzielanie dzieciom pomocy psychologiczno-pedagogicznej w formach odpowiednich do rozpoznanych potrzeb;
 - 4) podejmowanie działań z zakresu profilaktyki uzależnień i innych problemów dzieci;
 - 5) minimalizowanie skutków zaburzeń rozwojowych, zapobieganie zaburzeniom zachowania oraz inicjowanie różnych form pomocy w środowisku przedszkolnym dzieci;
 - 6) inicjowanie i prowadzenie działań mediacyjnych i interwencyjnych w sytuacjach kryzysowych;
 - 7) pomoc rodzicom i nauczycielom w rozpoznawaniu i rozwijaniu indywidualnych możliwości, predyspozycji i uzdolnień dzieci, wspieranie nauczycieli i innych specjalistów w:
 - a) rozpoznawaniu indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych dzieci w celu określenia mocnych stron, predyspozycji, zainteresowań i uzdolnień dzieci oraz przyczyn niepowodzeń edukacyjnych lub trudności w funkcjonowaniu dzieci, w tym barier i ograniczeń utrudniających funkcjonowanie dziecka i jego uczestnictwo w życiu przedszkola,
 - b) udzielaniu pomocy psychologiczno-pedagogicznej.
3. Do zadań terapeuty pedagogicznego należy w szczególności:

- 1) prowadzenie badań diagnostycznych dzieci z zaburzeniami i odchyleniami rozwojowymi lub specyficznymi trudnościami w uczeniu się w celu rozpoznawania trudności oraz monitorowania efektów oddziaływań terapeutycznych;
 - 2) rozpoznawanie przyczyn utrudniających dzieciom aktywne i pełne uczestnictwo w życiu przedszkola;
 - 3) prowadzenie zajęć korekcyjno-kompensacyjnych oraz innych zajęć o charakterze terapeutycznym;
 - 4) podejmowanie działań profilaktycznych zapobiegających niepowodzeniom edukacyjnym dzieci, we współpracy z rodzicami;
 - 5) wspieranie nauczycieli i innych specjalistów w:
 - a) rozpoznawaniu indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych dzieci w celu określenia mocnych stron, predyspozycji, zainteresowań i uzdolnień dzieci oraz przyczyn niepowodzeń edukacyjnych lub trudności w funkcjonowaniu dzieci, w tym barier i ograniczeń utrudniających funkcjonowanie dziecka i jego uczestnictwo w życiu przedszkola
 - b) udzielaniu pomocy psychologiczno-pedagogicznej.
4. Zadania pedagogów specjalnych:
- 1) prowadzą wspólnie z innymi nauczycielami zajęcia edukacyjne oraz wspólnie z innymi nauczycielami, specjalistami realizują zintegrowane działania i zajęcia określone w programie;
 - 2) prowadzą wspólnie z innymi nauczycielami, specjalistami pracę wychowawczą z dz. niepełnosprawnymi;
 - 3) uczestniczą, w miarę potrzeb, w zajęciach edukacyjnych prowadzonych przez innych nauczycieli oraz w zintegrowanych działaniach i zajęciach, określonych w programie, realizowanych przez nauczycieli, specjalistów;
 - 4) udzielają pomocy nauczycielom prowadzącym zajęcia edukacyjne oraz nauczycielom, specjalistom realizującym zintegrowane działania i zajęcia, określone w programie, w doborze form i metod pracy z dz. niepełnosprawnymi;
 - 5) prowadzą inne zajęcia odpowiednie ze względu na indywidualne potrzeby rozwojowe i edukacyjne oraz możliwości psychofizyczne dz., w szczególności zajęcia rewalidacyjne,
5. Wsparcie merytoryczne dla nauczycieli i specjalistów udzielających pomocy psychologiczno-pedagogicznej w przedszkolu, na wniosek dyrektora przedszkola, zapewniają poradnie oraz placówki doskonalenia nauczycieli.
7. Procedura planowania i udzielania pomocy pp dotyczy także dzieci posiadających:

Rozdział 8

WARUNKI ORGANIZOWANIA KSZTAŁCENIA, WYCHOWANIA I OPIEKI DLA DZIECI POSIADAJĄCYCH ORZECZENIE O POTRZEBIE KSZTAŁCENIA SPECJALNEGO

§ 18

1. Przy planowaniu udzielania dzieciom pomocy psychologiczno-pedagogicznej uwzględnienia się wyniki obserwacji pedagogicznych oraz zalecenia zawarte w orzeczeniach lub opiniach.

2. W przedszkolu organizuje się kształcenie, wychowanie i opiekę dla dzieci :
 - 1) niesłyszących, słabosłyszących,
 - 2) niewidomych, słabowidzących,
 - 3) z niepełnosprawnością ruchową, w tym z afazją,
 - 4) z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim, umiarkowanym lub znacznym,
 - 5) z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera,
 - 6) z niepełnosprawnościami sprzężonymi,
3. Działania te wydaje się na skutek orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego.
4. Kształcenie, wychowanie i opiekę dla dzieci niepełnosprawnych w przedszkolach, organizuje się w integracji z dziećmi pełnosprawnymi w przedszkolu najbliższych miejsca zamieszkania dziecka niepełnosprawnego (także ogólnodostępnym oraz w innych formach wp).

§ 19

1. Przedszkole zapewnia:
 - 1) realizację zaleceń zawartych w orzeczeniu o potrzebie kształcenia specjalnego;
 - 2) warunki do nauki, sprzęt specjalistyczny i środki dydaktyczne, odpowiednie ze względu na indywidualne potrzeby rozwojowe i edukacyjne oraz możliwości psychofizyczne dz.;
 - 3) zajęcia specjalistyczne
 - 4) inne zajęcia odpowiednie ze względu na indywidualne potrzeby rozwojowe i edukacyjne oraz możliwości psychofizyczne dzieci, w szczególności zajęcia rewalidacyjne;
 - 5) Integrację dzieci ze środowiskiem rówieśniczym, w tym z dziećmi pełnosprawnymi;
 - 6) przygotowanie dzieci do samodzielności w życiu dorosłym.

§ 20

1. Procedura postępowania w sytuacji dostarczenia przez rodziców dziecka orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego:
 - 1) Powołanie zespołu - nauczyciele i specjaliści, prowadzący zajęcia z dzieckiem
 - 2) Dokonanie wielospecjalistycznej oceny funkcjonowania dziecka – zespół
 - 3) Ustalenie form pomocy, zajęć rewalidacyjnych i działań - zespół i dyrektor

- 4) Opracowanie przez zespół programu IPET -
 - 5) Realizacja działań - dokumentowanie
 - 6) Wielospecjalistyczna ocena , ewentualna modyfikacja IPET
2. Pracę zespołu koordynuje nauczyciel lub specjalista, prowadzący zajęcia z dzieckiem, wyznaczony przez dyrektora przedszkola
 3. Wielospecjalistyczna ocena poziomu funkcjonowania dziecka:
 - 1) Zespół, co najmniej dwa razy w roku szkolnym, dokonuje wielospecjalistycznej oceny poziomu funkcjonowania dz., uwzględniając ocenę efektywności programu IPET oraz, w miarę potrzeb, dokonuje modyfikacji programu.
 - 2) wielospecjalistycznej oceny poziomu funkcjonowania ucznia i modyfikacji programu dokonuje się, w zależności od potrzeb, we współpracy z poradnią PP, a także – za zgodą rodziców dz. – z innymi podmiotami.

§ 21

4. Wielospecjalistyczne oceny uwzględniają w szczególności:
 - 1) indywidualne potrzeby rozwojowe i edukacyjne
 - 2) mocne strony, predyspozycje, zainteresowania i uzdolnienia dz.;
 - 3) w zależności od potrzeb, zakres i charakter wsparcia ze strony nauczycieli, specjalistów, pomocy nauczyciela
 - 4) przyczyny niepowodzeń edukacyjnych lub trudności w funkcjonowaniu dz., w tym bariery i ograniczenia utrudniające funkcjonowanie i uczestnictwo dz. w życiu przedszkolnym, a w przypadku dz. realizującego wybrane zajęcia wychowania przedszkolnego lub zajęcia edukacyjne indywidualnie lub w grupie liczącej do 5 uczniów, zgodnie ze wskazaniem zawartym w programie – także napotykanymi trudnościami w zakresie włączenia dz. w zajęcia realizowane wspólnie z oddziałem przedszkolnym, oraz efekty działań podejmowanych w celu ich przezwyciężenia.
5. IPET uwzględnia:
 - diagnozę i wnioski sformułowane na podstawie wielospecjalistycznej oceny funkcjonowania dziecka
 - zalecenia zawarte w orzeczeniu o potrzebie kształcenia specjalnego
6. Program opracowuje się na okres, na jaki zostało wydane orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, nie dłuższy jednak niż etap edukacyjny.
7. Program IPET opracowuje się w terminie:
 - 1) do dnia 30 września roku szkolnego, w którym dziecko rozpoczyna od początku roku szkolnego realizowanie wychowania przedszkolnego albo
 - 2) 30 dni od dnia złożenia w przedszkolu, orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego.
8. Indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny (IPET) zawiera:
 - 1) zakres i sposób dostosowania programu wychowania przedszkolnego do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości

psychofizycznych dz., w szczególności przez zastosowanie odpowiednich metod i form pracy;

- 2) zintegrowane działania nauczycieli i specjalistów prowadzących zajęcia z dz., ukierunkowane na poprawę funkcjonowania dz., w tym – w zależności od potrzeb na komunikowanie się dz. z otoczeniem z użyciem wspomagających i alternatywnych metod komunikacji (AAC), oraz wzmacnianie jego uczestnictwa w życiu przedszkolnym – działania o charakterze rewalidacyjnym
- 3) formy pomocy pp i okres udzielania oraz wymiar godzin dla form
- 4) działania wspierające rodziców oraz zakres współdziałania z poradniami pp i innymi instytucjami oraz podmiotami działającymi na rzecz rodziny, dzieci i młodzieży
- 5) zajęcia rewalidacyjne oraz inne zajęcia odpowiednie ze względu na indywidualne potrzeby rozwojowe i edukacyjne oraz możliwości psychofizyczne dziecka
- 6) zakres współpracy nauczycieli i specjalistów w realizacji zadań wynikających z § 5 rozporządzenia o kształceniu specjalnym
- 7) w zależności od potrzeb – rodzaj i sposób dostosowania warunków organizacji kształcenia do rodzaju niepełnosprawności dz., w tym w zakresie wykorzystywania technologii wspomagających to kształcenie;
- 8) w zależności od indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych dz. wskazanych w orzeczeniu o potrzebie kształcenia specjalnego lub wynikających z wielospecjalistycznych ocen – wybrane zajęcia wychowania przedszkolnego, które są realizowane indywidualnie z dz. lub w grupie liczącej do 5 uczniów.

§ 22

1. W ramach zajęć rewalidacyjnych w programie należy uwzględnić w szczególności rozwijanie umiejętności komunikacyjnych przez:
 - 1) naukę orientacji przestrzennej i poruszania się oraz naukę systemu Braille’a lub innych alternatywnych metod komunikacji – w przypadku dz. niewidomego;
 - 2) naukę języka migowego lub innych sposobów komunikowania się, w szczególności wspomagających i alternatywnych metod komunikacji (AAC) – w przypadku dz. niepełnosprawnego z zaburzeniami mowy lub jej brakiem;
 - 3) zajęcia rozwijające umiejętności społeczne, w tym umiejętności komunikacyjne – w przypadku dz. z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera.indywidualnie z dz. lub w grupie liczącej do 5 uczniów.

§ 23

1. Spotkania zespołu odbywają się w miarę potrzeb, nie rzadziej jednak niż **dwa razy** w roku szkolnym.
2. W spotkaniach zespołu mogą także uczestniczyć:
 - 1) na wniosek dyrektora przedszkola – przedstawiciel poradni PP, w tym poradni specjalistycznej, pomoc nauczyciela

- 2) na wniosek lub za zgodą rodziców dziecka – inne osoby, w szczególności lekarz, psycholog, pedagog, logopeda lub inny specjalista.
3. Rodzice dziecka mają prawo uczestniczyć w spotkaniach zespołu, a także w opracowaniu i modyfikacji programu oraz dokonywaniu wielospecjalistycznych ocen.
4. Dyrektor zawiadamia pisemnie rodziców dziecka o terminie każdego spotkania zespołu i możliwości uczestniczenia w tym spotkaniu.
5. Rodzice dziecka otrzymują kopie:
 - 1) wielospecjalistycznych ocen
 - 2) Programu IPET
6. Osoby biorące udział w spotkaniu zespołu są obowiązane do nieujawniania spraw poruszanych na spotkaniu, które mogą naruszać dobra osobiste dziecka, jego rodziców, nauczycieli lub specjalistów prowadzących zajęcia z dz., a także innych osób uczestniczących w spotkaniu zespołu.

Rozdział 9

NAUCZYCIELE I INNE OSOBY WSPOMAGAJĄCE NAUCZYCIELI

§ 24

1. W przedszkolach ogólnodostępnych z oddziałami integracyjnymi, w przedszkolach integracyjnych zatrudnia się dotatkowo nauczycieli posiadających kwalifikacje z zakresu pedagogiki specjalnej w celu współorganizowania kształcenia integracyjnego, z uwzględnieniem realizacji zaleceń zawartych w orzeczeniu o potrzebie kształcenia specjalnego.
2. W przedszkolach ogólnodostępnych, w których kształceniem specjalnym są objęte dzieci posiadające orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego wydane ze względu na:
 - autyzm, w tym zespół Aspergera,
 - niepełnosprawności sprzężonezatrudnia się dodatkowo:
 - 1) nauczycieli posiadających kwalifikacje z zakresu pedagogiki specjalnej w celu współorganizowania kształcenia dzieci niepełnosprawnych
 - 2) lub specjalistów
 - 3) lub pomoc nauczycielaz uwzględnieniem realizacji zaleceń zawartych w orzeczeniu o potrzebie kształcenia specjalnego.
3. W przedszkolach ogólnodostępnych, w których kształceniem specjalnym są objęte dzieci posiadające orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego wydane ze względu na inne niepełnosprawności za zgodą organu prowadzącego, można zatrudniać dodatkowo:
 - 1) nauczycieli posiadających kwalifikacje z zakresu pedagogiki specjalnej w celu współorganizowania kształcenia dzieci niepełnosprawnych,
 - 2) lub specjalistów
 - 3) lub pomoc nauczyciela

- z uwzględnieniem realizacji zaleceń zawartych w orzeczeniu o potrzebie kształcenia specjalnego.
4. W przedszkolach specjalnych, przedszkolach ogólnodostępnych z oddziałami specjalnymi dla dz.:
 - 1) z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym,
 - 2) z niepełnosprawnością ruchową, w tym z afazją,
 - 3) z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera,
 - 4) z niepełnosprawnościami sprzężonymi
- zatrudnia się dodatkowo pomoc nauczyciela.
5. W przedszkolach specjalnych, integracyjnych, ogólnodostępnych z oddziałami specjalnymi lub integracyjnymi oraz w przypadkach innych niepełnosprawności niż określone powyżej dla dzieci posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego wydane ze względu na niepełnosprawność, za zgodą organu prowadzącego, można zatrudnić dodatkowo pomoc nauczyciela.
 6. Dyrektor wyznacza:
 - 1) zajęcia edukacyjne oraz zintegrowane działania i zajęcia, określone w programie, realizowane wspólnie z innymi nauczycielami przez pedagogów specjalnych
 - 2) Zadania dla specjalistów
 - 3) Zadania dla pomocy nauczyciela
 7. Dyrektor powierza zajęcia odpowiednie ze względu na indywidualne potrzeby rozwojowe i edukacyjne oraz możliwości psychofizyczne dz. w szczególności zajęcia rewalidacyjne, nauczycielom lub specjalistom posiadającym kwalifikacje odpowiednie do rodzaju niepełnosprawności ucznia.

Rozdział 10

INDYWIDUALNE OBOWIĄZKOWE ROCZNE PRZYGOTOWANIE PRZEDSZKOLNE

§ 25

1. Indywidualne obowiązkowe roczne przygotowanie przedszkolne organizuje się na czas określony w orzeczeniu o potrzebie indywidualnego obowiązkowego rocznego przygotowania przedszkolnego.
2. Organizuje się w sposób zapewniający wykonanie zaleceń określonych w orzeczeniu.
3. Dyrektor ustala w uzgodnieniu z organem prowadzącym przedszkole zakres i czas prowadzenia zajęć indywidualnego przygotowania przedszkolnego .
4. Dyrektor zasięga opinii rodziców dziecka w zakresie czasu prowadzenia zajęć indywidualnego przygotowania przedszkolnego.

5. Zajęcia indywidualnego przygotowania przedszkolnego są prowadzone z dzieckiem przez jednego nauczyciela lub dwóch nauczycieli przedszkola, którym dyrektor powierzy prowadzenie tych zajęć.
6. W uzasadnionych przypadkach dyrektor może powierzyć prowadzenie zajęć indywidualnego przygotowania przedszkolnego nauczycielowi zatrudnionemu w innym przedszkolu.
7. Zajęcia indywidualnego przygotowania przedszkolnego są prowadzone przez nauczyciela lub nauczycieli w indywidualnym i bezpośrednim kontakcie z dzieckiem.
8. Zajęcia indywidualnego przygotowania przedszkolnego prowadzi się w miejscu pobytu dziecka
9. W indywidualnym przygotowaniu przedszkolnym realizuje się programy wychowania przedszkolnego uwzględniające podstawę programową wychowania przedszkolnego dostosowane do potrzeb i możliwości dziecka.
10. Dyrektor na wniosek nauczyciela prowadzącego zajęcia, po zasięgnięciu opinii rodziców dziecka, może zezwolić na odstępnie od realizacji niektórych treści wynikających z podstawy programowej wychowania przedszkolnego, stosownie do możliwości psychofizycznych dziecka oraz warunków w miejscu, w którym są organizowane zajęcia indywidualnego przygotowania przedszkolnego.
11. Wniosek składa się w postaci papierowej lub elektronicznej. Wniosek zawiera uzasadnienie.
12. Tygodniowy wymiar godzin wynosi od 4 do 6 godzin.
13. Zajęcia indywidualnego przygotowania przedszkolnego realizuje się w ciągu co najmniej 2 dni.
14. Dyrektor może ustalić tygodniowy wymiar godzin zajęć indywidualnego przygotowania przedszkolnego **wyższy niż maksymalny** wymiar za zgodą organu prowadzącego przedszkole.
15. W przypadkach uzasadnionych stanem zdrowia dziecka dyrektor może ustalić, na wniosek rodziców dziecka, tygodniowy wymiar godzin zajęć indywidualnego przygotowania przedszkolnego **niższy niż minimalny** wymiar określony.
16. W przypadku obniżenia wymiaru godzin zajęć indywidualnego przygotowania przedszkolnego, należy uwzględnić konieczność realizacji podstawy programowej wychowania przedszkolnego przez dziecko.
17. W celu zapewnienia pełnego osobowego rozwoju dziecka, integracji ze środowiskiem przedszkolnym oraz ułatwienia powrotu dziecka do przedszkola, nauczyciele

prowadzący zajęcia indywidualnego przygotowania przedszkolnego obserwują funkcjonowanie dziecka w zakresie możliwości uczestniczenia dziecka w życiu przedszkolnym.

18. Dyrektor uwzględniając aktualny stan zdrowia dziecka oraz wnioski nauczycieli z obserwacji, w uzgodnieniu z rodzicami dziecka , podejmuje działania umożliwiające kontakt dziecka objętego indywidualnym przygotowaniem przedszkolnym z dziećmi w oddziale przedszkolnym.
19. W przypadku dzieci objętych indywidualnym przygotowaniem przedszkolnym, których stan zdrowia znacznie utrudnia uczęszczanie do przedszkola, dyrektor organizuje różne formy uczestniczenia dziecka w życiu przedszkolnym .
20. Dyrektor w szczególności umożliwia dziecku udział w zajęciach rozwijających zainteresowania i uzdolnienia, uroczystościach i imprezach przedszkolnych oraz wybranych zajęciach wychowania przedszkolnego.
21. Dzieci objęte indywidualnym przygotowaniem przedszkolnym uczestniczą poza tygodniowym wymiarem godzin zajęć w:
 - 1) rozwijających zainteresowania i uzdolnienia, uroczystościach i imprezach przedszkolnych oraz wybranych zajęciach wychowania przedszkolnego
 - 2) w zajęciach rewalidacyjnych
 - 3) formach pomocy psychologiczno-pedagogicznej
22. Na wniosek rodziców i na podstawie dołączonego do wniosku zaświadczenia lekarskiego, z którego wynika, że stan zdrowia dziecka uległ czasowej poprawie i umożliwia mu uczęszczanie do przedszkola, dyrektor zawiesza organizację indywidualnego przygotowania przedszkolnego na okres wskazany w zaświadczeniu lekarskim.
23. Na wniosek rodziców dziecka i na podstawie dołączonego do wniosku zaświadczenia lekarskiego, z którego wynika, że stan zdrowia dziecka umożliwia uczęszczanie do przedszkola, dyrektor zaprzestaje organizacji indywidualnego przygotowania przedszkolnego oraz powiadamia o tym poradnię, w której działa zespół, który wydał orzeczenie, i organ prowadzący przedszkole.
24. Dyrektor przedszkola organizuje wspomaganie przedszkola w zakresie realizacji zadań z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej polegające na: zaplanowaniu i przeprowadzeniu działań mających na celu poprawę jakości udzielanej pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

Rozdział 11

DOKUMENTACJA POMOCY PSYCHOLOGICZNO-PEDAGOGICZNEJ

§ 26

1. Dyrektor planuje i koordynuje udzielanie pomocy

- 1) w toku bieżącej pracy
 - 2) w formach pomocy poza grupą
 - 3) realizuje opinie i orzeczenia
2. Dyrektor przedszkola może wyznaczyć inną osobę, której zadaniem będzie planowanie i koordynowanie udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w przedszkolu
 3. W przedszkolu na każdy rok opracowuje się plan pomocy psychologiczno-pedagogicznej - [załącznik](#)
 4. Nauczyciele i specjaliści udzielający dzieciom pomocy psychologiczno-pedagogicznej prowadzą dokumentację zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 47 ust. 1 pkt 7 ustawy.

§ 27

1. Dokumentacja pomocy pp w toku bieżącej pracy udzielana przez nauczycieli :
 - 1) Indywidualna teczka każdego dziecka uczęszczającego do przedszkola – wnioski do indywidualizacji
 - 2) Wykazy dzieci objętych pomocą w toku bieżącej pracy – nauczyciele przekazują dyrektorowi
 - 3) Plan pomocy pp – dyrektor
 - 4) Zapisy w dzienniku zajęć przedszkola
 - 5) Indywidualne programy wspomagania -(nieobowiązkowe – nauczyciele grup wg ustaleń dyrektora)
2. Indywidualna teczka dziecka uczęszczającego do przedszkola zawiera:
 - 1) Arkusz potrzeb i kompetencji
 - 2) Informacje od rodziców
 - 3) Arkusz samowiedzy (ewentualnie)
 - 4) Test niedokończonych zdań (ewentualnie)
 - 5) Indywidualny program wspomagania rozwoju (ewentualnie) + dokumentacja pracy indywidualnej
 - 6) Skala Ryzyka Dysleksji (ewentualnie)
 - 7) Indywidualna karta zachowania (ewentualnie)
 - 8) inne
3. Dokumentacja – formy pomocy pp to:
 - 1) Plan pomocy pp - dyrektor
 - 2) Dziennik pomocy psychologiczno-pedagogicznej
 - 3) Indywidualna teczka każdego dziecka objętego formą pomocy pp
4. Dokumentacja – orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego:
 - 1) Zarządzenie – powołanie zespołu
 - 2) Wielospecjalistyczne oceny funkcjonowania dziecka – 2 w roku
 - 3) IPETY – na okres wydanego orzeczenia

- 4) Dzienniki zajęć specjalistycznych i rewalidacyjnych
- 5) Indywidualnateczka każdego dziecka posiadającego orzeczenie
5. Przedszkole gromadzi w indywidualnej teczce dla każdego dziecka objętego formą pomocy pp:
 - 1) dokumentację badań i czynności uzupełniających prowadzonych w szczególności przez pedagoga, psychologa, logopedę, terapeutę pedagogicznego, lekarza oraz innego specjalistę
 - 2) indywidualne programy edukacyjno-terapeutyczne
 - 3) wielospecjalistyczne oceny funkcjonowania dziecka
 - 4) inne

§ 28

1. Do dziennika zajęć pomocy pp wpisuje się:
 - 1) w porządku alfabetycznym nazwiska i imiona dzieci
 - 2) oddział, którego uczęszczają dzieci,
 - 3) adresy poczty elektronicznej rodziców i numery ich telefonów, jeżeli je posiadają,
 - 4) indywidualny program pracy z dzieckiem, a w przypadku zajęć grupowych – program pracy grupy,
 - 5) tygodniowy rozkład zajęć,
 - 6) daty i czas trwania oraz tematy przeprowadzonych zajęć,
 - 7) ocenę postępów i wnioski dotyczące dalszej pracy z dzieckiem,
 - 8) odnotowuje się obecność dzieci na zajęciach. Przeprowadzenie zajęć nauczyciel potwierdza podpisem.
2. Dla dzieci objętych indywidualnym obowiązkowym rocznym przygotowaniem przedszkolnym przedszkole prowadzi odrębnie dla każdego dziecka dziennik indywidualnych zajęć.
3. Pedagog, psycholog, logopeda, terapeuta pedagogiczny lub inny specjalista wpisuje tygodniowy rozkład swoich zajęć
 - 1) zajęcia i czynności przeprowadzone w poszczególnych dniach
 - 2) informacje o kontaktach z osobami i instytucjami, z którymi współdziała przy wykonywaniu swoich zadań,
 - 3) imiona i nazwiska dzieci objętych różnymi formami pomocy

Rozdział 12

WCZESNE WSPOMAGANIE ROZWOJU

§ 29

1. Celem jest pobudzanie psychoruchowego i społecznego rozwoju dziecka od chwili wykrycia niepełnosprawności do podjęcia nauki w szkole.
2. Wczesne wspomaganie może być organizowane w podmiotach publicznych i niepublicznych jeżeli:

- 1) zatrudniają kadre posiadającą kwalifikacje do prowadzenia zajęć w ramach wczesnego wspomagania;
- 2) dysponują pomieszczeniami do prowadzenia zajęć w ramach wczesnego wspomagania indywidualnie i w grupie, wyposażonymi:
 - a) w sprzęt specjalistyczny
 - b) środki dydaktyczneodpowiednie do potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych dzieci.
3. Zespół wczesnego wspomagania rozwoju powołuje dyrektor.
4. W skład zespołu wchodzi osoby posiadające przygotowanie do pracy z małymi dziećmi o zaburzoną rozwój psychoruchowym:
 - 1) pedagog posiadający kwalifikacje odpowiednie do rodzaju niepełnosprawności dziecka;
 - 2) psycholog;
 - 3) logopeda.
5. W skład zespołu, w zależności od potrzeb dziecka i jego rodziny, mogą wchodzić również inni specjaliści.

§ 30

6. Do zadań zespołu należy w szczególności ustalenie, na podstawie opinii o potrzebie wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka:
 - 1) kierunków i harmonogramu działań podejmowanych w zakresie wczesnego wspomaganie i wsparcia rodziny dziecka, uwzględniających rozwijanie aktywności i uczestnictwa dziecka w życiu społecznym oraz eliminowanie barier i ograniczeń w środowisku utrudniających jego funkcjonowanie;
 - 2) nawiązanie współpracy z:
 - a) przedszkolem, do którego uczęszcza dziecko, lub innymi podmiotami, w których dziecko jest objęte oddziaływaniami terapeutycznymi, w celu zapewnienia spójności wszystkich oddziaływań wspomagających rozwój dziecka,
 - b) podmiotem leczniczym w celu zdiagnozowania potrzeb dziecka wynikających z jego niepełnosprawności, zapewnienia mu wsparcia medyczno-rehabilitacyjnego i zalecanych wyrobów medycznych oraz porad i konsultacji dotyczących wspomaganie rozwoju dziecka,
 - c) ośrodkiem pomocy społecznej w celu zapewnienia dziecku i jego rodzinie pomocy, stosownie do ich potrzeb;
 - 3) opracowanie i realizowanie z dzieckiem i jego rodziną indywidualnego programu wczesnego wspomaganie z uwzględnieniem działań wspomagających rodzinę dziecka w zakresie realizacji programu oraz koordynowania działań osób prowadzących zajęcia z dzieckiem;

- 4) ocenianie postępów oraz trudności w funkcjonowaniu dziecka, w tym identyfikowanie i eliminowanie barier i ograniczeń w środowisku utrudniających jego aktywność i uczestnictwo w życiu społecznym;
- 5) analizowanie skuteczności pomocy udzielanej dziecku i jego rodzinie, wprowadzanie zmian w programie, stosownie do potrzeb dziecka i jego rodziny, oraz planowanie dalszych działań w zakresie wczesnego wspomagania.
7. Pracę zespołu koordynuje dyrektor albo nauczyciel upoważniony przez dyrektora.
8. Zespół szczegółowo dokumentuje działania prowadzone w ramach programu, w tym prowadzi [arkusz obserwacji dziecka \(WWR\)– załącznik](#)

§ 31

9. Zajęcia w ramach wczesnego wspomagania organizuje się w wymiarze od 4 do 8 godzin w miesiącu.
10. Miesięczny wymiar godzin ustala dyrektor, w zależności od potrzeb i możliwości psychofizycznych dziecka określonych przez zespół.
11. W przypadkach uzasadnionych potrzebami dziecka i jego rodziny, za zgodą organu prowadzącego, miesięczny wymiar godzin zajęć w ramach wczesnego wspomagania może być wyższy.
12. Zajęcia w ramach wczesnego wspomagania są prowadzone indywidualnie z dzieckiem i jego rodziną.
13. W celu rozwijania kompetencji społecznych i komunikacyjnych przygotowujących dziecko do funkcjonowania w życiu społecznym zajęcia mogą być prowadzone w grupie, z udziałem rodzin dzieci lub innych dzieci objętych wczesnym wspomaganie.
14. Liczba dzieci w grupie nie może przekraczać 3.
15. Zajęcia w ramach WWR, w szczególności z dziećmi, które nie ukończyły 3 roku życia, mogą być prowadzone także w domu rodzinnym. Miejsce prowadzenia zajęć w ramach wczesnego wspomagania ustala dyrektor w uzgodnieniu z rodzicami dziecka.

§ 32

16. Zespół WWR współpracuje z rodziną dziecka w szczególności przez:
 - 1) udzielanie pomocy w zakresie kształtowania postaw i zachowań pożądanых w kontaktach z dzieckiem: wzmocnienie więzi emocjonalnej pomiędzy rodzicami i dzieckiem, rozpoznawanie zachowań dziecka i utrwalanie właściwych reakcji na te zachowania;
 - 2) udzielanie instruktażu i porad oraz prowadzenie konsultacji w zakresie pracy z dzieckiem;
 - 3) identyfikowanie i eliminowanie barier i ograniczeń w środowisku utrudniających funkcjonowanie dziecka, w tym jego aktywność i uczestnictwo w życiu społecznym, oraz pomoc w przystosowaniu warunków w środowisku domowym do potrzeb dziecka oraz w pozyskaniu i wykorzystaniu w pracy z dzieckiem odpowiednich środków dydaktycznych i niezbędnego sprzętu.

§ 33

17. Dokumentacja WWR:

- 1) Zarządzenie – powołanie zespołu
- 2) Obserwacje i dokumentacja WWR
- 3) Indywidualny program wczesnego wspomagania
- 4) Dziennik – zalecany